

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIIK GEBIED!

JAARVERSLAG 2021

Stedelijk Gebied Eindhoven

STEDELIJK GEBIED!

INLEIDING

Het jaar 2021 was het jaar van flexibel inspelen op de effecten van de Coronacrisis voor onze inwoners, ondernemers maar ook voor onszelf. Bijeenkomsten die in mum van tijd omgeturnd moesten worden naar een digitaal programma, hybride vergaderen en altijd weer samen kijken naar de kansen en mogelijkheden voor onze stedelijke regio. De fysieke afstand zorgde voor de nodige uitdagingen. Ondanks dat hebben wij, de negen gemeenten in het Stedelijk Gebied Eindhoven (SGE), laten zien dat wij een veerkrachtige samenwerking zijn en elkaar steeds opnieuw weten te vinden.

We nemen u in dit Jaarverslag 2021 mee in wat er afgelopen jaar, in relatie tot het Jaarprogramma 2021 op onze thema's Economie, Wonen, Voorzieningen & Evenementen en Ruimte, is gerealiseerd. Het zijn de thema's waarvan de negen raden, bij de vaststelling van de Samenwerkingsagenda 2018-2025, hebben aangegeven dat wij op deze thema's samen het verschil maken.

Veel doelen behaald

Veel doelen uit de Samenwerkingsagenda 2018-2025 zijn behaald. Ook is de agenda op een aantal punten ingehaald door de actualiteit. De woningmarkt is bijvoorbeeld ingrijpend veranderd ten opzichte van 2017 en de samenwerking heeft een prominentere positie gekregen in het samenwerkingslandschap. Voorbeelden zijn o.a. de Woningbouwimpuls, de Woondeal die we met rijk en provincie hebben gesloten en het SGE Verstedelijkingsakkoord waar aan gewerkt is. Het Bestuurlijk Platform heeft daarom in 2021 besloten om de Samenwerkingsagenda te actualiseren, zodat we in de nieuwe raadsperiode weer een agenda hebben die scherp de opgaven definieert en ook onze succesvolle samenwerking borgt in de toekomst.

Raadsleden betrokken bij actualiseren van de agenda

Afgelopen tijd zijn alle negen gemeenteraden bezocht om input op te halen voor de te actualiseren Samenwerkingsagenda 2022-2026. De huidige raden hebben namelijk veel kennis over en ervaring met de samenwerking. Zonder uitzondering waren het negen positieve gesprekken met betrokken raadsleden. Uiteraard worden ook de nieuwe raden straks betrokken bij de vernieuwde agenda. Aan hen wordt de agenda eind 2022 ter vaststelling aangeboden. In 2021 vond op 29 september jl. de jaarlijkse SGE Regioconferentie plaats (zie bijlage voor verslag). Helaas deze keer digitaal en met minder raadsleden dan we gewend zijn. Raadsleden die er waren konden tijdens die bijeenkomst uiteraard wel hun input meegeven aan de portefeuillehouders op diverse majeure opgaven binnen de vier SGE thema's.

Onze vier thema's in 2021

De economische ontwikkeling in onze regio heeft de laatste jaren voor extra werkgelegenheid en een positief migratiesaldo gezorgd. Als tweede economie van Nederland groeien we door. Veel mensen willen zich in het Stedelijk Gebied Eindhoven vestigen waardoor er een huishoudensgroei is en krapte op de woningmarkt. Een belangrijke opgave voor de gemeenten in het Stedelijk Gebied Eindhoven is om de woningbouw te versnellen en te zorgen dat er (betaalbare) woningen gebouwd worden voor diverse doelgroepen. Hierin trekken de negen gemeenten gezamenlijk op. Het afgelopen jaar is o.a. samengewerkt om middelen naar onze regio te halen vanuit de woningbouwimpuls. En met succes! Er is in 2020 en 2021 samen 60,8 miljoen binnengehaald voor ruim 8200 woningen in Eindhoven, Helmond en Geldrop-Mierlo. Iets waar ik ongelooflijk trots op ben!

Op het gebied van werklocaties zijn flinke stappen gezet. In 2021 heeft u de aangepaste programmering Werklocaties SGE vastgesteld. Deze nieuwe programmering sluit aan bij de huidige markt vraag qua kwantiteit en type werklocatie. Ook het Regionaal Ontwikkelfonds (ROW) is hernieuwd en in het derde kwartaal van 2021 opnieuw open gegaan. Hiermee voorzien we in een extra mogelijkheid voor

STEDELIJK GEBIED!

bedrijven om de financiering van hun toekomstplannen rond te krijgen. Op het gebied van Ruimte zijn met de ontwikkeling van het Verstedelijkingsakkoord flinke stappen gezet als het gaat om de verstedelijkingsopgave in onze regio, wat een mooie basis is voor de toekomst. Binnen het thema Voorzieningen & Evenementen heeft u de strategie 'Groots, een hoogstaand en toegankelijk voorzieningenaanbod in het SGE' vastgesteld. En door de Portefuillehouders is een bijbehorend Uitvoeringsprogramma ontwikkeld waar de komende jaren aan gewerkt kan worden. Kortom we liggen op koers!

Ik ben trots op onze SGE-samenwerking en dat onze gezamenlijke inspanningen tot concrete resultaten leiden voor onze inwoners en ondernemers. Dat geeft veel energie!

Er is veel gerealiseerd in 2021 en dat kunt u lezen in dit Jaarverslag 2021. Iedereen die hier zijn steentje aan heeft bijgedragen, raadsleden, samenwerkingspartners, portefeuillehouders en ambtenaren, wil ik enorm bedanken!

Heeft u vragen over het Jaarverslag? Dan kunt u altijd één van uw Lokale vertegenwoordigers aanspreken. Op www.stedelijkgebiedeindhoven.nl ziet u welke vertegenwoordiger uit uw gemeente zitting neemt in welk gremium.

Jos van Bree

Voorzitter Stedelijk Gebied Eindhoven

Ook namens de andere leden van het Bestuurlijk Platform

Monique List,
Eindhoven

Hans Ubachs,
Best

Maarten Houben,
Nuenen

Judith Keijzers,
Oirschot

Jan Boelhouwer,
Waalre

Gaby van den
Waardenburg, Helmond

Marcel Delhez,
Veldhoven

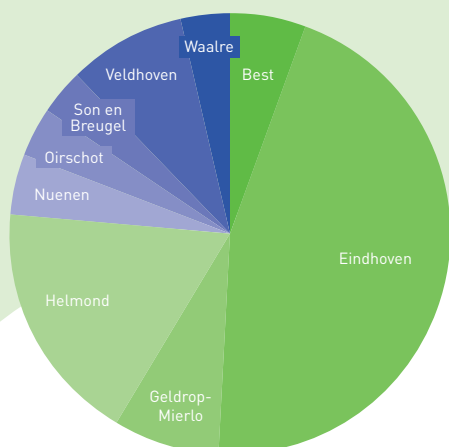

Hans Gaillard,
Son en Breugel

STEDELIJK GEBIED!

2021 IN BEELD

Bevolkingsomvang Stedelijk Gebied Eindhoven

Best	30 216
Eindhoven	235 691
Geldrop-Mierlo	40 066
Helmond	92 627
Nuenen	23 702
Oirschot	18 842
Son en Breugel	17 552
Veldhoven	45 500
Waalre	17 544
Totaal:	521.740

In 2021 is er ruim 41 miljoen euro binnen gehaald om de woningbouw in onze regio te versnellen.

Het gaat om projecten in Eindhoven, Helmond en Geldrop-Mierlo samen goed voor ruim 5700 woningen. In 2020 en 2021 samen gaat het om 60,8 miljoen voor ruim 8200 woningen .

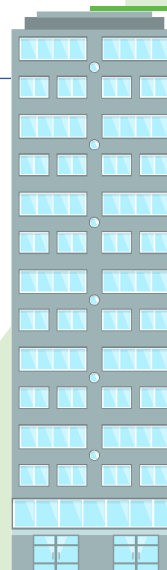
Er zijn **3.241 woningen** opgeleverd

waarvan **1.094 sociale huurwoningen**

In 2021 hebben **829 inwoners urgentie aangevraagd**. Hiervan zijn er 418 toegekend, 327 afgewezen en nog 84 in behandeling.

De ambitie is om **4.000 humane huisvestingsplekken in 4 jaar tijd te realiseren.**

In het jaar 2021 zijn 515 plekken gerealiseerd en zitten er voor de jaren 2022 en 2023 (voorlopig) 1.022 plekken exclusief voor arbeidsmigranten in plannen.

121 bedrijfshuisvestingsvragen.

100 uit de regio zelf, 16 uit een ander deel van Nederland en 5 uit het buitenland.

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

ECONOMIE

WAT HEBBEN WE HET
AFGELOPEN JAAR GEDAAN
EN GEREALISEERD?

ECONOMIE WAT HEBBEN WE HET AFGELOPEN JAAR GEDAAN EN GEREALISEERD?

WAT WAREN ONZE OPGAVEN IN HET JAARPROGRAMMA 2021?

- **A. Regionaal programmeren**
 - 1. Besluitvorming over de programmering bedrijventerreinen en uitwerking kwaliteitsslag
 - 2. Afronden kantorenprogrammering en kwaliteitsslag
 - 3. Actualiseren gezamenlijke detailhandelsvisie
- **B. Advisering bij huisvestingsvraagstukken**
 - 1. Continuëren reguliere activiteiten van het 9voor1 (1-loket)
 - 2. Doorontwikkeling van 9voor1
 - 3. Maken van de vastgoedmonitor Bedrijfshuisvesting
 - 4. Advisering van gemeenten over detailhandelsontwikkelingen door de RACD
- **C. Regionaal Ontwikkelen**
 - 1. Regionaal Ontwikkelfonds Werklocaties (ROW)
- **D. Overige projecten**
 - 1. Aanpak huisvesting arbeidsmigranten
 - 2. Samenwerking met partners
 - 3. Samenwerking binnen de Werkgroep GREX

A. REGIONAAL PROGRAMMEREN

1. Als SGE-gemeenten willen we een aantrekkelijk vestigingsklimaat blijven bieden voor het bedrijfsleven. Bedrijven kijken regionaal als ze een keuze maken voor een vestigingslocatie. Of een bedrijf floreert in Nuenen of Oirschot is voor ons niet van belang als het maar in onze regio is. Het doel van onze regionale programmering Werklocaties is dat vraag en aanbod voor werklocaties zo goed mogelijk in balans zijn. Dat is een belangrijke voorwaarde voor een optimaal vestigingsklimaat in onze gemeenten. Het versterkt de regionale economie en zorgt voor behoud en groei van voldoende passende werkgelegenheid in onze regio. De nieuwe programmering Werklocaties is in 2021 door alle negen gemeenteraden vastgesteld. Het geeft ons een nieuwe basis waar we mee vooruit kunnen. Bij de programmering hoort een financieel arrangement. Omdat er deze programmering geen terreinen uit de markt gehaald zijn, hoeft geen enkele gemeente gecompenseerd te worden. De negen gemeenten hebben daarom afgesproken om te onderzoeken aan welke andere doeleinden de afdrachten voor de te ontwikkelen terreinen ingezet kunnen worden.
2. Het aspect kwaliteitsslag op bestaande bedrijventerreinen is meegenomen in de vastgestelde programmering. Er zijn kwaliteitsprofielen opgesteld voor verschillende type werkmilieus. Per bedrijventerrein in de regio is in beeld gebracht wat nodig is om deze toekomstbestendig te maken. De uitwerking van de kwaliteitsslag gaat door in 2022. Het Portefeuillehoudersoverleg Economie heeft aangegeven de lange termijneffecten van de Coronacrisis te willen afwachten voor het maken van een kantorenbrief. Daarom en mede door de enorme inzet aan tijd en capaciteit die de programmering Werklocaties heeft gevraagd, is deze opgave opnieuw doorgeschoven naar 2022.
3. De meeste SGE gemeenten zijn actief aan de slag met de detailhandelssituatie in hun gemeente. Belangrijk is dan ook om de regionale afstemming daarin te blijven zoeken. Het RACD heeft daarom in 2021 een plan van aanpak gemaakt hoe de regionale detailhandelsvisie uit 2015 te actualiseren naar een regionale Visie op centra. Dit advies is o.a. gebaseerd op basis van een eerder door het RACD uitgevoerde inventarisatie naar de lokale detailhandelsvisies. Het Portefeuillehoudersoverleg Economie heeft in 2021 ingestemd met het plan van aanpak. Ook heeft het RACD in 2021 advies uitgebracht over de volgende ontwikkelingen: uitbreiding van Ekkersrijt in Son en Breugel, ontwikkeling van de supermarkten in Geldrop-Mierlo en een schouw in de gemeente Veldhoven o.a. in winkelcentrum City centrum.

B. ADVISERING BIJ HUISVESTINGSVRAAGSTUKKEN

1. Bedrijven zijn niet gebonden aan een gemeentegrens als grens van hun vestigingsgebied. Zij kijken verder, zowel binnen de regio als daarbuiten. Ons gezamenlijke bedrijfsloket 9voor1 behandelt huisvestingsvragen van bedrijven en doet bedrijven het beste aanbod aan vestigingsmogelijkheden binnen het SGE. In 2021 zijn 121 huisvestingsvragen behandeld. Daarvan kwamen honderd bedrijven uit de regio zelf, zestien uit een ander deel van Nederland en vijf uit het buitenland. De meeste bedrijven met vragen, kwamen uit de bedrijfscategorieën dienstverlening, productie, groothandel en transport. Zeventien bedrijven hebben een nieuwe plek in één van de SGE-gemeenten gevonden en 43 aanvragen zijn nog in behandeling. De rest van de bedrijven wacht nog op een wijziging van een bestemmingsplan, zoekt naar een plek buiten de regio of heeft besloten toch op de huidige locatie te blijven.
2. Naast aanvragen voor bedrijfshuisvesting heeft 9voor1 ook gewerkt aan het uitvoering geven aan het opgestelde communicatieplan om het loket bekend te maken onder het bedrijfsleven. De eerste stappen hierin zijn gezet.
3. De regionale vastgoedmonitor Bedrijfshuisvesting geeft voortaan per kwartaal (i.p.v. per jaar) d.m.v. een 'dashboard' actueel inzicht in de ontwikkelingen (aanbod en opname) op de regionale kantoren- en bedrijfsruimtemarkt. Doel hiervan is om sneller inzicht te krijgen in wat er speelt op de vastgoedmarkt en waar nodig daarop te acteren.
4. De Regionale Adviescommissie Detailhandel (RACD) wordt steeds vaker door de SGE gemeenten gevraagd mee te denken over centrumvisies en -ontwikkelingen. Bijvoorbeeld om centra toekomstbestendig te maken, de leegstand aan te pakken, transformatie in te zetten en te werken aan concentratie van het aanbod. Daarnaast blijven vraagstukken rond schaalvergroting en verplaatsing van supermarkten actueel. In 2021 heeft het RACD drie adviezen uitgevraagd aan SGE-gemeenten. Het ging om uitbreiding van Ekkersrijt in Son en Breugel, ontwikkeling van de supermarkten in Geldrop-Mierlo en een schouw in de gemeente Veldhoven o.a. in winkelcentrum City centrum.

C. REGIONAAL ONTWIKKELEN

1. In 2021 is het Regionaal Ontwikkelfonds Werklocaties (ROW) opnieuw gelanceerd. Het fonds helpt ondernemers bij ruimtelijke ontwikkelingen van projecten op bestaande bedrijventerreinen. Het gaat om projecten die leiden tot meer werkgelegenheid, innovatie en versterking van de regionale keten van toeleveranciers. Na de evaluatie in 2020 met marktpartijen is het fonds in 2021 geoptimaliseerd en is de verordening aangepast. Zo is de drempel omlaag gegaan van € 1.000.000,- naar € 250.000,- als minimale financiering. Deze aanpassing zet

de deur open voor nieuwe aanvragen. Ook is de governancestructuur aangepast. De BOM heeft besloten uit het fonds te stappen. De provincie heeft deze rol overgenomen en via een subsidie van 3 miljoen euro participeert de provincie nu ook in het ROW. Tot slot is het fonds opnieuw zichtbaar gemaakt onder het bedrijfsleven, in de regionale media en zijn de bedrijfscontactfunctionarissen gevraagd om in hun contacten met bedrijven het fonds te promoten. Op dit moment zijn er twee geïnteresseerden partijen die een aanvraag voor een bijdrage uit het fonds voorbereiden.

D. OVERIGE PROJECTEN

HUISVESTING ARBEIDSMIGRANTEN

1. De negen college's van B&W hebben in 2021 ingestemd met het afsprakenkader Huisvesting Arbeidsmigranten. Ook de raden zijn hierover begin 2021 geïnformeerd. Deze afspraken, die de basis zijn voor het lokale beleid, dragen bij aan het realiseren van voldoende en humane huisvesting van arbeidsmigranten. Er is speciale aandacht voor humane huisvesting omdat deze doelgroep geconfronteerd wordt met misstanden. In het afsprakenkader is op hoofdlijnen vastgelegd waar huisvesting aan moet voldoen. Ook is de ambitie van de regio vastgelegd om in 4 jaar tijd 4000 huisvestingsplaatsen te realiseren voor arbeidsmigranten die hier tijdelijk verblijven. In mei 2021 heeft de 3e regiotafel huisvesting Arbeidsmigranten Stedelijk Gebied Eindhoven plaatsgevonden. Deze regiotafel werd georganiseerd met marktpartijen, VNO-NCW en de provincie. Centraal stond draagvlak en beeldvorming rondom huisvestingsinitiatieven en als resultaat is een checklist met tips en best practices gemaakt voor marktpartijen en gemeenten. Halfjaarlijks wordt de voortgang van de doelstelling gemonitord. In het jaar 2021 zijn 515 plekken gerealiseerd en zitten er voor de jaren 2022 en 2023 1.022 plekken exclusief voor arbeidsmigranten in plannen.

SAMENWERKING MET PARTNERS

2. Binnen de opgaven is samengewerkt en/of afgestemd met diverse partijen zoals de provincie, andere subregio's in Zuid Oost Brabant, marktpartijen zoals ondernemersverenigingen, vastgoedeigenaren, huisvesters en uitzenders van arbeidsmigranten, VNO-NCW, etcetera. Per opgave of project was de samenstelling van de partners verschillend.

WERKGROEP GREX

3. De werkgroep Grex heeft in 2021 het Portefeuillehoudersoverleg geadviseerd over het financieel arrangement behorende bij de programmering Werklocaties. Het arrangement van 2016 was niet één op één toepasbaar op de situatie in 2021. Er zijn daarom door de werkgroep verschillende opties doorgerekend en de voordelen en nadelen per optie zijn op een rij gezet. Ook heeft de werkgroep een procesvoorstel gedaan hoe de 9 gemeenten tot overeenstemming kunnen komen over nieuwe financiële afspraken. Besluitvorming hierover is in 2021 afgerond tegelijk met de programmering Werklocaties.

CONCLUSIE

De prioriteiten zoals opgenomen in het Jaarprogramma 2021 zijn grotendeels opgepakt door de Portefeuillehouders Economie. De majeure opgave om samen te komen tot een nieuwe programmering Werklocaties heeft meer tijd en capaciteit gevraagd van de wethouders en ambtenaren dan vooraf gedacht. Daardoor en mede ook door de invloed van de Coronacrisis zijn andere onderwerpen zoals de kantorenprogrammering vooruitgeschoven. Een sterke verbinding met de andere subregio's in Zuidoost-Brabant zien we terug in de afstemming over de programmering Werklocaties. Het Portefeuillehoudersoverleg Economie focust zich op het faciliteren van de ruimtelijk-economische kant. Dat is waar we als subregio het verschil maken en dat onderscheidt onze samenwerking van andere samenwerkingsverbanden op het thema Economie.

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

WONEN

WAT HEBBEN WE HET AFGELOPEN JAAR GEDAAN EN GEREALISEERD?

WAT WAREN ONZE OPGAVEN IN HET JAARPROGRAMMA 2021?

■ A. Uitvoeringsprogramma 'Visie op Wonen & Woondeal'

- 1. Versnellen van de woningbouwopgave
- 2. Pilot standaard sociale huurwoning (WoonST)
- 3. Betaalbaarheid sociaal en middensegment borgen en vergroten
- 4. De gezamenlijke programmering aanscherpen
- 5. Verkennen mogelijkheden voor financiering voor verduurzamen en levensloopbestendig maken van de bestaande woningvoorraad

■ B. Gezamenlijke woningbouw-programmeringsafspraken

- 1. Toetsen woningbouwplannen
- 2. Monitoren van de woningbouw
- 3. Herziening van ons afsprakenkader

C. Woonruimteverdeling

- 1. Continueren van de gezamenlijke huisvestingsverordening
- 2. Opstarten nieuwe procesorganisatie

D. Overige samenwerkingsprojecten

- 1. Samenwerking met partners continueren en uitbouwen
- 2. Regionale begrippenlijst Wonen MRE
- 3. Regionale benadering taakstelling

A. UITVOERINGSPROGRAMMA 'VISIE OP WONEN & WOONDEAL'

1. Vanuit het Rijk is twee miljard euro uitgetrokken om te investeren in de Woningbouw, de zogeheten Woningbouwimpuls. Gemeenten die onderdeel zijn van regio's die een Woondeal hebben gesloten, zoals het SGE, ondervinden een voordeel om voor de Woningbouwimpuls in aanmerking te komen. Er is vanuit het Portefeuillehoudersoverleg Wonen een regionaal bidbook gemaakt om vanuit onze SGE regio projecten aan te dragen voor deze subsidieregeling. De regeling is opgezet om projecten die onrendabel zijn vanwege mobiliteitsvraagstukken of andere bovenplanse voorzieningen toch te kunnen realiseren. De provincie heeft dit bidbook ondersteund. Met succes is er in 2021 ruim 41 miljoen euro binnen gehaald om de woningbouw in onze regio te versnellen. Het gaat om projecten in Eindhoven, Helmond en Geldrop-Mierlo samen goed voor ruim 5700 woningen. Dit betekent dat we de afgelopen twee jaar in totaal 60,8 miljoen uit het fonds hebben gekregen voor ruim 8200 woningen. Een resultaat waar we trots op mogen zijn en waar regionaal samenwerken van maximale meerwaarde is geweest. Daarnaast is een bedrag van in totaal € 1.238.341,- ontvangen vanuit de provinciale Flexpoolregeling. Met deze financiële impuls gaat de regio extra capaciteit aantrekken om woningbouwprojecten sneller op te kunnen pakken en om daarmee het bouwtempo extra te versnellen.

2. en 3. In het kader van de betaalbaarheid in het sociale en middensegment is verder gewerkt aan de Pilot gestandaardiseerde huurwoning ook wel WoonST genoemd. Deze pilot is een samenwerking tussen 13 woningcorporaties uit Zuidoost-Brabant en de 9 SGE gemeenten. Het doel: lagere bouwkosten en een versneld bouwproces. Door dit als gemeenten samen te doen zijn we verzekerd van genoeg projecten om ook echt een substantieel verschil te maken. Het gaat om zowel eengezinswoningen als appartementen. Hiermee stellen we meer betaalbare, duurzame en sociale woningen sneller beschikbaar voor huurders om zo de krapte op de woningmarkt te verminderen. Het gaat om het realiseren van 200 tot 250 gestandaardiseerde woningen per jaar in de komende vijf jaar. Ontwikkelaars Heijmans (de eengezinswoningen) en BAM Wonen (de appartementen) hebben de opdracht gekregen om deze sociale huurwoningen te realiseren. Binnen de standaard is er nog voldoende ruimte voor het maken van keuzes en maatwerk, zodat de woningen ook in het straatbeeld passen. Er is sprake van een unieke samenwerking die landelijk veel aandacht heeft gekregen. De realisatie van de eerste WoonST woningen staan gepland in 2022.

4. Het afsprakenkader Wonen 'Bouwen aan de toekomst' is vastgesteld door de negen gemeenteraden. Zie voor meer uitleg. B.

5. In 2021 is een plan gemaakt om in kaart te brengen op wat voor manier gemeenten en corporaties binnen de bebouwde omgeving kunnen samenwerken aan gedragsverandering bij inwoners om energieverbruik te verminderen. Besloten is dat de uitvoering van het plan aan de lokale gemeenten en corporaties zelf is.

B. GEZAMENLIJKE WONINGBOUW PROGRAMMERINGSAFSPRAKEN

1. Het coördinatieteam heeft het Portefeuillehoudersoverleg het afgelopen jaar 15 keer voorzien van onafhankelijk advies over nieuwe woningbouwontwikkelingen. Het coördinatieteam toetst een plan op de Brainport Principes. Het gaat dan o.a. om aspecten als duurzaamheid, participatie, aantrekkelijke en gevarieerde woonmilieus en innovatie. Iedere gemeente toetst dit allereerst zelf. Boven een bepaald aantal woningen leggen gemeenten plannen ook voor aan het onafhankelijk Coördinatieteam Wonen. Dit doen we bij:

- Plannen voor nieuwe uitbreidingslocaties vanaf 12 woningen (stedelijke ontwikkeling)
- Plannen voor inbreidingslocaties vanaf 75 woningen in de grotere kernen (Eindhoven, Helmond, Veldhoven, Best, Geldrop en Mierlo, Nuenen, Son en Breugel, Oirschot, Aalst en Waalre).
- Plannen voor inbreidingslocaties vanaf 25 woningen in de kleine kernen (Gerwen, Nederwetten, Oost-West- en Middelbeers en Spoordonk).

Hiermee borgen we samen een kwalitatief hoogwaardig en divers Woningbouwprogramma in de regio. Daarnaast is opdracht gegeven aan ShintoLabs voor het opzetten van een uniforme woningbouwmonitor. Eindhoven en Helmond werken al enkele jaren met dit systeem, de overige 7 SGE gemeenten hebben besloten ook aan te sluiten. Een regionaal dashboard maakt onderdeel uit van dit systeem. Op deze manier hebben we uniform een actueel inzicht in de woningbouwproductie in onze regio. Er is door het coördinatieteam een woningbouwmonitor ontwikkeld en in 2021 is de implementatie gestart.

2. Er zijn afgelopen jaar binnen het Stedelijk Gebied Eindhoven 3.241 woningen opgeleverd waarvan 1.094 woningen in het sociale huursegment. Er zijn voor de komende jaren genoeg woningbouwplannen. Belangrijk is gezien de krapte op de woningmarkt om te versnellen, zachte plannen hard te maken en om de kwaliteit te borgen! Een van de ambities is om komende 10 jaar jaarlijks ruim 3000 woningen netto te realiseren in de SGE. Daarmee willen wij borgen dat ook in economisch mindere tijden doorgebouwd wordt (anti-cyclisch bouwen). Deze ambitie is in 2021 behaald.

3. De woningbouwafspraken die in 2017 tussen de gemeenten zijn gemaakt en vastgelegd in het Afsprakenkader Wonen hebben we geactualiseerd. In het nieuwe Afsprakenkader Wonen 'Bouwen aan de toekomst' zijn huidige en nieuwe ontwikkelingen meegenomen. We kijken met dit Afsprakenkader vooruit naar de periode tot 2040; de periode waarover in de Woondeal, de regionale Visie op Wonen en het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) afspraken zijn gemaakt. De woningbehoefte was om tot 2040 ca. 62.000 nieuwe woningen bij te bouwen om aan de dringende vraag naar woningen te voldoen. Om daadwerkelijk op dat niveau te komen, zetten wij in op 120% plancapaciteit (74.000 woningen). Het afsprakenkader is inmiddels in alle gemeenteraden vastgesteld.

C. WOONRUIMTEVERDELING

1. In de regio is sprake van een regionaal woonruimte-verdeelsysteem. De negen gemeenten hebben gezamenlijk een urgentieregeling. In 2021 hebben 829 inwoners urgentie aangevraagd. Hiervan zijn er 418 toegekend, 327 afgewezen en nog 84 in behandeling. In 2021 zijn 1.112 woningen verhuurd aan urgent woningzoekenden van de in totaal 5.325 sociale verhuringen (20,9 %). In 2021 is het zelf zoeken van een woning voor urgenten via het platform Wooniezie.nl ingevoerd. De gedachte is om de eigen verantwoordelijkheid hiermee te stimuleren. Er wordt daarbij goed gekeken voor welk type urgent woningzoekende dit passend is.

2. In 2021 heeft er een evaluatie plaatsgevonden over de procesorganisatie van de urgentieverordening. Uit deze evaluatie zijn een aantal aanbevelingen gekomen zoals het onder één dak brengen van het beoordelen van urgentieaanvragen. Eind 2021 is gestart met de werving van de nieuwe procesmanager en deze is inmiddels ook gevonden. Zij kan aan de slag met de aanbevelingen uit het rapport in overleg met de gemeenten en corporaties.

D. OVERIGE PROJECTEN

SAMENWERKING MET PARTNERS CONTINUËREN EN UITBOUWEN

1. De gemeenten hebben twee keer per jaar overleg met de dertien woningcorporaties die actief zijn in Zuidoost-Brabant. Er wordt gewerkt aan een gezamenlijke agenda. De vraag naar sociale huurwoningen is in onze regio groter dan het aanbod. Inmiddels is de pilot gestandaardiseerde huurwoningen ook wel WoonST genoemd van start. De eerste woningen worden in 2022 gerealiseerd. Onder A. Uitvoeringsprogramma 'Visie op Wonen & Woondeal' is deze pilot ook genoemd. Daarnaast is in 2021 samen met de corporaties een plan van aanpak opgesteld om in kaart te brengen op wat voor manier gemeenten en corporaties binnen de bebouwde omgeving kunnen samenwerken aan gedragsverandering bij inwoners om energieverbruik te verminderen. Uitvoering van het plan is aan de lokale gemeenten en corporaties zelf.

REGIONALE BEGRIPPENLIJST

2. De regionale begrippenlijst is geactualiseerd en in december 2021 vastgesteld door alle gemeenten in Zuidoost-Brabant tijdens de Omgevingsdag. In de Regionale Begrippenlijst Wonen staan de definities van die begrippen die nodig zijn om afspraken af te bakenen en/of toe te lichten. De definities zijn veelal afkomstig van wetten, beleid en recente onderzoeken, zoals de Woningwet, de BAG en de provinciale bevolkings- en woningbehoefteprognose. De begrippenlijst is te vinden op stedelijkgebiedeindhoven.nl, onder het tabblad Wonen.

REGIONALE BENADERING TAAKSTELLING VERGUNNINGHOUDERS

3. De taakstelling voor het huisvesten van vergunninghouders was in 2021 805 personen (inclusief achterstand uit 2020). Daarvan zijn er 790 gehuisvest, daarmee hebben we 98 % van de opgelegde taakstelling behaald.

HUISVESTING ARBEIDSMIGRANTEN

4. De negen college's van B&W hebben in 2021 ingestemd met het afsprakenkader Huisvesting Arbeidsmigranten. Ook de raden zijn hierover begin 2021 geïnformeerd. Deze afspraken, die de basis zijn voor het lokale beleid, dragen bij aan het realiseren van voldoende en humane huisvesting van arbeidsmigranten. Er is speciale aandacht voor humane huisvesting omdat deze doelgroep geconfronteerd wordt met misstanden. In het afsprakenkader is op hoofdlijnen vastgelegd waar huisvesting aan moet voldoen. Ook is de ambitie van de regio vastgelegd om in 4 jaar tijd 4000 huisvestingsplaatsen te realiseren voor arbeidsmigranten die hier tijdelijk verblijven. In mei 2021 heeft de 3e regiotafel huisvesting Arbeidsmigranten Stedelijk Gebied Eindhoven plaatsgevonden. Deze regiotafel werd georganiseerd met marktpartijen, VNO-NCW en de provincie. Centraal stond draagvlak en beeldvorming rondom huisvestingsinitiatieven en als resultaat is een checklist met tips en best practices gemaakt voor marktpartijen en gemeenten. Halfjaarlijks wordt de voortgang van de doelstelling gemonitord. In het jaar 2021 zijn 515 plekken gerealiseerd en zitten er voor de jaren 2022 en 2023 (voorlopig) 1.022 plekken exclusief voor arbeidsmigranten in plannen.

CONCLUSIE

Aan alle projecten zoals opgenomen in het Jaarprogramma 2021 is gewerkt door de Portefeuillehouders Wonen. Er zijn mooie resultaten behaald met o.a. de Woningbouwimpuls in de 2e en 3e tranche waarin ruim 41 miljoen aan subsidie van het Rijk naar projecten in Eindhoven, Helmond en Geldrop-Mierlo is gegaan voor de bouw van 5700 woningen. Veel projecten hebben een lange looptijd of kennen een structureel karakter en worden daarom de komende jaren gecontinueerd.

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIIK GEBIED!

VOORZIENINGEN & EVENEMENTEN

WAT HEBBEN WE HET AFGELOPEN JAAR GEDAAN EN GEREALISEERD?

WAT WAREN ONZE OPGAVEN IN HET JAARPROGRAMMA 2021?

- **A. Uitkomsten inventarisatie regionale topvoorzieningen en evenementen**
 - 1. Een inventarisatie van het huidige aanbod
- **B. Gezamenlijke toekomststrategie regionale topvoorzieningen en evenementen (sport, cultuur & recreatie)**
 - 1. De strategie: een hoogstaand en toegankelijk voorzieningen- en evenementenaanbod in het SGE
 - 2. Uitvoeringsprogramma als uitwerking van de gezamenlijke strategie
- **C. Regionale profilering voorzieningen en evenementen**
 - 1. Internationalisering aanbod
 - 2. Duidelijke profilering
- **D. Ondersteuning lobby naar Den Haag en lokale triple-helix-partners**
- **E. Aanvullende samenwerkingsprojecten**
 - 1. Project Brainport
Financieringsregeling regionale voorzieningen

A. UITKOMSTEN INVENTARISATIE REGIONALE TOPVOORZIENINGEN EN EVENEMENTEN

1. Om een goed voorzieningen en evenementenaanbod op het gebied van sport, cultuur en recreatie te kunnen bieden is in 2020 door bureau Republiq een inventarisatie uitgevoerd naar het huidige aanbod Voorzieningen & Evenementen in het SGE. Er is daarbij gekeken naar voorzieningen en evenementen die een bovenlokaal en/of regionaal karakter hebben. Het onderzoek is inmiddels afgerond en de uitkomsten zijn zoals afgesproken gedeeld met de gemeenteraden. Het onderzoek is een belangrijke bouwsteen geweest voor de gezamenlijke toekomststrategie. Het gebruik van data komt ook terug in het Uitvoeringsprogramma.

B. GEZAMENLIJKE TOEKOMSTSTRATEGIE REGIONALE TOPVOORZIENINGEN EN EVENEMENTEN

1. In 2021 hebben de negen SGE gemeenteraden de gezamenlijke toekomststrategie 'Groots! Een hoogstaand en toegankelijk voorzieningenaanbod in het SGE' vastgesteld. Het doel van de strategie is dat we 'als ware we één gemeente' gezamenlijk een blijvend en kwalitatief hoogstaand voorzieningen- en evenementenaanbod op het gebied van sport, cultuur en recreatie aanbieden. Het ijkpunt is niet de gemeentegrens, maar het perspectief van onze inwoners en de maatschappelijke meerwaarde die we voor hen kunnen realiseren. Dit was ook de opdracht van de negen gemeenteraden zoals die in de Samenwerkingsagenda 2018-2025 is vastgesteld. De strategie is tot stand gekomen met behulp van bijna 30 partijen uit het veld en ook de raden hebben meerdere keren hun inbreng kunnen leveren o.a. tijdens een online bijeenkomst uitgezonden vanuit de Schalm in Veldhoven op 31 maart 2021.
2. Op 2 december 2021 heeft het Portefeuillehouders-overleg het Uitvoeringsprogramma 2022-2026 als uitwerking van de gezamenlijke strategie vastgesteld. Het programma geeft handen en voeten aan de gezamenlijke strategie aan de hand van elf concrete projecten. Ook de negen colleges van B&W hebben het Uitvoeringsprogramma vastgesteld en de raden zijn geïnformeerd over het programma. De eerste acties uit het Uitvoeringsprogramma zijn opgenomen in het Jaarprogramma 2022 zoals het stimuleren van complementair aanbod in de cultuur en sportsector, meer dan met groen, de mogelijkheden verkennen van een locatie voor grootschalige outdoor evenementen, zichtbaar maken van cultuurhistorisch aanbod en het verwerven van financiële middelen.

C. REGIONALE PROFILERING VOORZIENINGEN EN EVENEMENTEN

1. Onder het mom van het internationaliseren en ontsluiten van het regionale aanbod hebben 'Eindhoven247' en 'Uit in Eindhoven' het platform Regioradar Eindhoven gerealiseerd. Het doel is toeristisch en recreatief aanbod van de hele regio onder de aandacht te brengen van alle inwoners en bezoekers. Hierbij wordt ook alle informatie in het Engels aangeboden. Uitgangspunt is dat alle gemeenten in Zuidoost Brabant, waaronder de negen SGE gemeenten, zijn aangehaakt. Het overgrote deel van de SGE gemeenten zijn inmiddels aangesloten een aantal volgt in het eerste kwartaal van 2022. De lancering van Regioradar Eindhoven vindt in de eerste helft van 2022 plaats.
2. Het in 2020 opgestelde regioprofiel is begin 2021 aangescherpt en gebruikt als bouwsteen voor de strategie Groots! Het profiel geeft antwoord op de vraag hoe de gemeenten in het stedelijk gebied zich samen op het gebied van voorzieningen en evenementen kunnen profileren en positioneren. Het profiel geeft richting in het versterken van het aanbod aan voorzieningen en evenementen.

CONCLUSIE

In 2021 is een stevige basis gelegd voor de komende jaren voor het thema Voorzieningen & Evenementen met de strategie 'Groots! Een hoogstaand en toegankelijk voorzieningenaanbod in het SGE' en het bijbehorende Uitvoeringsprogramma.

D. ONDERSTEUNING LOBBY NAAR DEN HAAG EN LOKALE TRIPLE-HELIX-PARTNERS

1. Onder de vlag van Brainport voert de regio Zuidoost-Brabant een actieve lobby gericht op het verkrijgen van incidentele projectgelden én een structurele verhoging van rijksbijdragen voor de ontwikkeling van onze regio. Ook het vestigingsklimaat, waarbinnen het aanbod aan voorzieningen en evenementen een belangrijk onderdeel is, is hierbij een focuspunt. Deze lijn is bestemd in het Uitvoeringsprogramma 2022-2026 behorende bij de Strategie Groots!.

E. AANVULLENDE SAMENWERKINGSPROJECTEN

1. Ondanks de Coronacrisis is het gelukt om een aantal kunstwerken voor het Kunstrouten netwerk te realiseren. Het gaat om een tweetal Murals in Geldrop-Mierlo en Groen Goud in Best. De andere gemeenten (o.a. Waalre, Veldhoven, Oirschot) zijn druk bezig met het realiseren van hun kunstwerken. Ook aan het gemeenteverstijgende deel wordt gewerkt door o.a. gezamenlijk de communicatie op te zetten. Een aantal onderdelen zijn vertraagd door o.a. de Coronamaatregelen. De subsidieperiode voor de Brainport Financieringsregeling is daarom met één jaar verlengd door Brainport Development voor het Kunstrouten netwerk. Wat betreft sportpark de Braak in Helmond, wat ook financiering vanuit de Brainportregeling heeft ontvangen, is het Athletic Skills Model volledig verwerkt in het Definitief Ontwerp van de campus en klaar om meegenomen te worden in de realisatie. Het slimme campus concept wordt uitgewerkt in samenwerking met InnoSportlab. Binnen het project de Braak werkt men aan het toepassen van technologie zodat meer mensen naar de campus gaan en gebruikmaken van alle mogelijkheden. Ook het Vincentre in Nuenen heeft een bijdrage gekregen. De omgevingsvergunning van de uitbreiding van het Vincentre is sinds kort onherroepelijk. De start van de bouw staat gepland voor april 2022. Naar verwachting is de opening in maart 2023.

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

RUIMTE

WAT HEBBEN WE HET AFGELOPEN JAAR GEDAAN EN GEREALISEERD?

WAT WAREN ONZE OPGAVEN IN HET JAARPROGRAMMA 2021?

■ A. Ruimtelijke ontwikkeling van ons stedelijk gebied

- 1. We maken een Verstedelijkingsakkoord SGE samen met provincie en rijk
- 2. We maken een verstedelijkingsstrategie samen met de provincie Noord-Brabant
- 3. We verkennen de meerwaarde van een eigen ruimtelijke visie
- 4. We onderzoeken hoe we betere ruimtelijke afwegingen kunnen maken

■ B. Ruimte als verbindend en faciliterend thema

- 1. We trekken gezamenlijk op bij het maken van de bovenlokale Omgevingsagenda (NOVI/POVI)
- 2. We nemen een actieve rol in de coördinatie en afstemming met andere subregio's

■ C. Aanvullende projecten

- 1. Samen nemen we deel aan het Van Gogh Nationaal Park

A. RUIMTELIJKE ONTWIKKELING VAN ONS STEDELIJK GEBIED

1. In 2021 is hard gewerkt aan het maken van het Verstedelijkingsakkoord samen met de provincie en het rijk. In de planning stond om in november 2021 tijdens het BO MIRT de afspraken in het akkoord vast te stellen. Doordat er op dat moment nog geen kabinet was, is dit verplaatst naar halfweg 2022. Met het Verstedelijkingsakkoord maken we concrete afspraken met het rijk en provincie over hoe we de schaa sprong gaan realiseren op het gebied van woningbouw, economie, mobiliteit en meer.
2. Het rijk en de provincie ontwikkelen samen met de stedelijke regio's uit Brabant een verstedelijkingsstrategie en verstedelijkingsakkoorden voor de stedelijke regio's. Het SGE loopt met het MIRT-onderzoek Brainport (2020) en het Verstedelijkingsakkoord hierop vooruit. In dit proces zorgen we dat onze strategie en het akkoord goed landen in de provinciale strategie. Deze laatste moet in 2022 gereed zijn.
3. Het Verstedelijkingsakkoord SGE bestaat uit twee delen. Een visie- en een afspraken deel. Geconstateerd is dat dit visiedeel veel draagvlak heeft onder de SGE gemeenten en daarmee volstaat als gezamenlijke visie op de ontwikkeling van de subregio.
4. Het Portefeuillehoudersoverleg Ruimte heeft afgesproken om eerst de verdere ontwikkelingen helder te krijgen voordat de rol van het thema Ruimte goed gedefinieerd kan worden ten aanzien van het Verstedelijkingsakkoord. Het Verstedelijkingsakkoord is voor het thema Ruimte leidend en dus ook in de vraag welke instrumenten we nodig hebben om de gewenste visie te realiseren.

B. RUIMTE ALS VERBINDEND EN FACILITEREND THEMA

1. Afgesproken is om gezamenlijk op te trekken bij het maken van de bovenlokale Omgevingsagenda Zuid-NL (NOVI). Onder regie van BZK, samen met overige ministeries en de provincies Brabant en Limburg is ook in 2021 gewerkt aan een Omgevingsagenda Brabant-Limburg, waarbij het proces door de lange kabinetsformatie stil is komen te vallen en er onduidelijkheid is ontstaan over of en hoe het instrument Omgevingsagenda een vervolg krijgt. Het SGE neemt deel aan de landsdelige werkgroep. Onze inzet is een Omgevingsagenda Zuid-NL waarin voor het SGE de bestaande en in ontwikkeling zijnde afspraken met het rijk (Woondeal en Verstedelijkingsakkoord) leidend zijn.
2. Het afgelopen jaar hebben we een actieve en coördinerende rol gepakt in de afstemming met andere subregio's. Er zijn een aantal bijeenkomsten georganiseerd op bestuurlijk en ambtelijk niveau met de subregio's, provincie en waterschap om te komen tot subregionale ontwikkelstrategieën ter voorbereiding van de Omgevingsdag. Het maken van die ontwikkelstrategieën loopt door in 2022. De voorzitter van het thema Ruimte is ook vertegenwoordiger van het SGE in het Bestuurlijk Kernteam dat de Omgevingsdag voorbereidt. Tijdens de Omgevingsdag komen provincie, Waterschappen en alle gemeenten in Zuidoost-Brabant bij elkaar om besluiten te nemen met betrekking tot ruimtelijke vraagstukken.

C. AANVULLENDE PROJECTEN

1. Ook in 2021 hebben we actief deelgenomen op bestuurlijk en ambtelijk niveau in de Regiegroep van het Van Gogh NP. Bestuurlijk trekker van het SGE thema Ruimte Piet Machielsens fungeert als vertegenwoordiger van de SGE-gemeenten. Eindhoven en Helmond worden in de Regiegroep vertegenwoordigd via Brabantstad, een samenwerking van de vijf grootste steden van Brabant. Onlangs heeft er een bijeenkomst plaatsgevonden voor de SGE gemeenten om te kijken naar kansen en mogelijkheden om samen te werken met het Van Gogh NP. Bijvoorbeeld als het gaat om bijvoorbeeld projecten op het gebied van natuur, erfgoed, landschap, duurzame (cultuur)historie, landbouw, groen in de stad, etcetera.

CONCLUSIE

In het jaar 2021 heeft Ruimte een verbindende rol gepakt in het Verstedelijkingsakkoord om te zorgen dat de SGE gemeenten goed aangehaakt waren tijdens dit traject. Het ontwikkelen van het akkoord heeft het grootste deel van de tijd en aandacht van het thema Ruimte gevraagd.

BEST - EINDHOVEN - GELDROP-MIERLO - HELMOND - NUENEN - OIRSCHOT - SON EN BREUGEL - VELDHOVEN - WAALRE

STEDELIJK GEBIED!

BIJLAGE 1

SFEERVERSLAG REGIOCONFERENTIE